

F O A I E

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 41.

Luni, 11. Octomvrie.

1843.

ВЪРСТЕЛЕ

дн привіица фісіологікъ.

De Dr. Vasiz

(Капет.)

Челе маї тарї вътрънеде, каре дъпъ хропологіа поастръ (съ тъчем де чеа а вїблиеї) аъ пѣтѣт ажвнде оаменї, сѣпт де 185 де ані, — деспре каре пѣпъ акъта а вем пѣмаї дѣвъ пїлде, адекъ зна нїо дѣ Кентічерн фвндаторѣл епископіеї Гластѣвїеї, внде се афѣл зрѣтѣоареа інскрїпціе Cum octogenos centum quoque quinque vir annos Compleverat, sanctus est Glasgov funere functus.

А дѣа пїлдѣ де челе маї тарї пѣпъ акъта кѣпоскѣте вътрънеде авет дѣтрън Ротѣн въпѣдеан дїн Кевереш апроане де Тїмїшоара Петрѣ Царкѣ (Кдартен?), каре аъ фост пѣскѣт ла ан. 1539 шї аъ тѣрїт ла а. 1724, авеа зн фечор де 97 де ані. — Тавела попъладїеї дїн Рѣсія не аратъ де тѣлте орї оаменї дн върсте де 150—160 де ані. Шї пѣтѣрѣл ачелора, карїї акъта песте 100 де ані сѣпт вътрънї, есте песте 20,000. — Дїн челе аѣтентїче пїлде де оаменї вътрънї афарѣ де Рѣсія, каре пѣпъ акъта сѣпт кѣпоскѣте, вом пѣтѣра зрѣтѣоаре: Хеїпріх

Jenking din Iorkшір аъ тѣрїт ла а. 1670 де 169 де ані. Ачеста ауглѣ мерѣеа дн анал 140леа а вїедїї сале ла жвдекатъ шї пѣнеа жѣрѣтѣнт, кѣнд ера де 100 де ані дѣота не рѣманї. Іосїф Сѣрїпетон дн Норвеція аъ тѣрїт 160 де ані шї аъ тѣрїт кѣнд фечорѣл съъ челе маї вътрън авеа 103, іарѣ челе маї тїпѣр 9 ані. Ын леан дїн дїнѣтѣл Плоук ера ла анал 1796 дн върсте де 163 де ані дѣкѣ сѣпѣтос, челе маї вътрън ал лѣї педот пѣтѣра атѣнчеа 95 шї челе маї тїпѣр фечор 62 де ані. Тома Паре, зн тѣнчїтор кѣ тѣла аъ тѣрїт 152 де ані, саѣ дѣсѣрат дн върста де 120 де ані а дѣвъ оарѣ, дїнеа мїнте шї ведеа вїне пѣпъ ла моарте. Ачествїа не поатъ ажѣсесе о върсте де 103 ані. Ын матрос дн Данїа анал Драакенберг аъ тѣрїт ла а. 1776 де 146 де ані. Ачеста пѣ аъ веѣт пїчї одатъ веѣтѣрї спїртѣоасе, аъ петрекѣт 15 ані дн прїнсоареа тѣрчеаскѣ, слѣжеа дѣкѣ кѣ 91 де ані шї саѣ дѣсѣрат де 111 ані. Ауглѣ Есїпгхам аъ тѣрїт де 144 де ані, маї пайнте аъ фост солдат, не зрѣтѣ тѣнчїторїѣ кѣ тѣлеле, пїчї ачеста пѣ аъ веѣт веѣтѣрї спїртѣоасе шї аъ тѣпкат пѣмаї пѣдїпѣ карне. Вїлхелм Шаполї дн Скогіа аъ тѣрїт 178 де ані, аъ слѣжїт сѣвт Карол I. ла флотъ шї авеа

ла а. 1771, кѣнд аѣ тѣрит, 1033 де вѣрмаші
 дн линіе дїреантѣ. Церманія аре пѣмаї о
 пїлдѣ де адѣпчї вѣтрѣнеде дн Георг Вѣн-
 дер пѣскѣт дн 23. Априліе 1626 ла Вѣл-
 херстадт дн Салдѣвѣрг шї аѣ тѣрит ла а.
 1761 дн 12. Декемѣріе де 136 де анї. Ро-
 тѣнѣл Іанкѣ Ковїн дн Садова дн редї-
 ментѣл романо-ванатїк аѣ трѣит 172, мѣіе-
 реа са Сара 160 шї фечорѣл сѣѣ 145 де
 анї. Унгарїа, Трансїлванїа шї Бѣнатѣл аѣ
 дестѣле пїлде де оаменї вѣтрѣнї.

Есте де днсемнат, кѣткѣ тодї ачеїа,
 карїї аѣ ажѣнс челе маї адѣпчї вѣтрѣне-
 де, аѣ фост де соарта дн жос. Нічї вѣл
 дн статѣл днмат пѣ аѣ трѣит лесте 100
 де анї. — Днтре капетеле днкоронате пѣ-
 маї папа Грегорїе ал 9леа аѣ ажѣнс вѣр-
 ста де 100 де анї. Днвѣцатѣл Фонтенеле
 аѣ трѣит 103, Гролман маї 100, Інократес
 104. Де шї докторїи се пѣмѣрѣ днтре
 ачеїа оаменї, карїї аѣ маї сѣвѣртѣ вїадѣ,
 прекѣм зїче Хѣфеланд деспре дѣпшї:

Aliis inserviando consumuntur; aliis
 medendo moriuntur. Хофман тотѣшї аѣ
 ажѣнс 80, Хейм 85, Шѣлдензеїм архїатрѣ
 дн Сведїа 92, Ханеман 88, Хѣфеланд пе-
 сте 80. — Артистїи се вѣкѣрѣ де о вїадѣ
 лѣнѣгѣ; аша Міхаїл Анцело аѣ трѣит 90,
 Тїтіан маї 100 де анї.

Табела вѣрстелор

центрѣ инпопѣлациа Европїи мїжлочїе дн
 зн мїліон де оаменї ажѣнг:

Анїї	Іншї.	Анїї	Іншї.	Анїї	Іншї.
0	1000000	3	624668	6	573025
1	767525	4	598713	7	565838
2	671834	5	583151	8	560245

Анїї	Іншї.	Анїї	Іншї.	Анїї	Іншї.
9	555486	43	349342	77	55511
10	551122	44	341235	78	48057
11	546888	45	334072	79	41107
12	542630	46	326843	80	34705
13	538255	47	319539	81	28886
14	533711	48	312148	82	23680
15	528969	49	304662	83	19106
16	524020	50	298070	84	15175
17	518863	51	289361	85	11886
18	513502	52	281527	86	9224
19	507949	53	273560	87	7165
20	502216	54	265450	88	5670
21	496317	55	257193	89	4686
22	490267	56	248782	90	3830
23	484083	57	240214	91	3093
24	487777	58	231488	92	2466
25	471366	59	222605	93	1938
26	464863	60	213567	94	1499
27	458282	61	204380	95	1140
28	451635	62	195054	96	850
29	444932	63	185600	97	621
30	438183	64	176035	98	442
31	431398	65	166377	99	307
32	424583	66	156651	100	207
33	417844	67	146882	101	135
34	410886	68	137102	102	84
35	404012	69	127347	103	51
36	397123	70	117656	104	29
37	390219	71	108070	105	16
38	383300	72	98637	106	8
39	376363	73	89404	107	4
40	369404	74	80423	108	2
41	362119	75	71745	109	1
42	335400	76	63424	109	0

Ачеаста табелѣ есте днпѣрдїтѣ пѣ
 кѣм се vede дн треї ценерациї, фїештекаре
 ценерацие де 36 де анї. Дѣпѣ дѣпса ве-
 дем дарѣ, кѣткѣ дн Европа мїжлочїе дн-
 трѣн мїліон де оаменї пѣмаї 767,525 а-
 жѣнг анѣл днпѣлїѣ, 671834 анѣл ал доїлеа;
 397,123 анѣл ал 36леа саѣ днпѣлїа цене-
 рацие. 89,404 анѣл ал 73леа саѣ а доаѣ
 ценерацие шї пѣмаї вѣл ажѣнѣ анѣл 109.

КЪЦЕТЕ ДЕСПРЕ ПЛЪТИРЕА ДЕ ДАРЕ.*)

България първе, — дела дескідереа диетеї дін Маїв че десватерї с'аѣ фѣкѣт, дндестѣл аѣ пѣтѣт ведеа ачеїа, карїї дакѣ пѣ адтеле, ватѣр ачестеа фої де леаѣ чїтїт кѣ серїоасѣ лѣаре амінте. Дїнтре тоате аша пѣмітеле днтревѣрї а днаїнтѣреї зна есте маї днтересѣтоаре, шї ачестеа е днтревареа плѣтїреї де даре деспре партеа повїлімеї. Ера тїмн, кѣнд отѣлї днкѣ шї вїсареа деспре зна ка ачестеа їар фї адѣс перїре. Денїл днсѣ а тїмпѣлї днаїнтѣторїѣ оареткѣт а днмоїат їнїміле знора, дїн каре днтрїѣн шїр де веакѣрї трїсте кѣ тотѣл аѣ фост їсгопїте фраѣеделе сїмѣїмінте пентрѣ оменїме. Кѣ ажѣторїѣл вїнекѣвѣнтатѣлї шї лѣмінѣторїѣлї теаск сѣ рѣдїкарѣ днсѣшї дїн сївѣл Арїстократїеї вѣрѣадї, карїї, пѣїнд жос снѣркатѣл egoїст, дндрѣспїрѣ ашї дескїде роствѣл, ка: тодї, чеї че се днпѣртѣшеск дїн вѣнѣрїле патрїеї, се поарте де одатѣ шї гревѣтѣдїле еї. Мѣкаркѣ де тоате латѣрїле дн маї тѣлте комїтатѣрї, кѣ прїмеждїї аменїцетоаре аѣ фост днпресѣрадї, прекѣт сѣнт шї аствѣзї, пентрѣ есетплѣ пѣмаї де комїтатѣрїле Сѣтмар шї Зала се не адѣчет амінте, пѣ днчетеазѣ тотѣшї а проповедїї шї а се лѣпта. — —

Ка нїще непредѣїте тѣргѣрїтаре трѣтѣоареле маї дн жос кѣцете акѣт де кѣрѣнд аѣ ешїт дн „Pesti Hırlar“ делаѣн вѣрѣват вїнелї де обїце кѣ тоатѣ їнїма жертфїт (Ioan Balogh). Вреднїк е ачесте,

ка шї дн лїтѣва поастрѣ се ле авем пе ачелешї.

„Дн деслѣшїреа де тѣлте орїавїтелор аргѣмінте пентрѣ плѣтїреа де даре пѣмі е воїа а тѣ словозї, кѣчї кѣ адеѣврат пагѣвѣ ар фї а перде момїнтеле челеа скѣмпе але Българїеї кѣ пофторїрї; дрент ачееа даѣ пѣмаї вр'о кѣтева кѣцете, фрѣгмінте ла лѣмінѣ.

Вешеленї шї Сеченї, ачещї дої фї глорїошї знѣл ал дѣхѣлї шї ал матерїеї, їарѣ челалал ал матерїеї шї ал дѣхѣлї, Деак глорїосѣл фїїѣ а мїнѣеї шї а їнїмеї, Клавзал а їнїмеї шї а мїнѣеї, Вѣтї вїчїл пемїнкѣреї — мареле оратор а ївїреї креѣїнеї — аѣ пѣ воїеск тодї ачещїа а плѣтї даре? Шї кѣте пѣме марї ашї пѣтеа чїта, каре плѣтїреа даждеї о пофтеск сервїнте, шї ачестеа пѣме сѣнт аргѣмінтеле челеа вїї лѣнѣт дажде, пе каре але рефрѣпѣе кѣ адеѣврат ар фї маре остенеалѣ.

Фїе каре фоаїе а теаскѣлї перїодїк дареа о вестеѣе, — фоїле лѣї ка кѣвїнтеле еванѣелїеї рѣтѣн пеклѣтїте.

Ачееа че пофтеѣе гѣверпѣл дн прївїнда даждеї, ачееа пѣ сѣ дїне де мїне; днсѣ жѣдекѣнд дѣпѣ ачелеа, че деспре партеа лѣї днаїнте де дескїдереа диетеї ам аѣзїт шї ам чїтїт, аѣтѣ тотѣшї лоѣїчеѣе се поате зїче: прекѣт ал пострѣ гѣверп де акѣт е вѣнѣл прїетїн ал днаїнтѣреї, — шї чел маї де фрѣпте фактор, прекѣт пепѣрат о кондїѣе а днаїнтѣреї есте пропорѣїоната днпѣртѣшїре дн плѣтїреа де даре; — пеѣе ачестеа чїне поате?

Е дрент, прекѣт епїскопїї, магнаѣїї шї повїлїї поѣдрїї чеї кѣ авѣдїї преа марї амѣсѣрат тѣлѣт даре ар тревѣї се плѣтеаскѣ. Аѣ доарѣ, Длор ле стрїкѣ ачестеа?

*) Контрївѣдїе. дажде, капїтаѣе.

Нічі декът — ажътътъ doamne ші пе міне, ка се фїѣ даторїѣ ші іо а плъті дажде mare.

Асепмната мажорїтате а повїлімеї де міжлок е де мълт копвінсъ деспре вечнікъл адевър пентрѣ плътіреа де dare, ші ачестеїа е маї къ грѣѣ а да ванї дн каса чеа mare а паціеї — къчі тревзїндѣї а трѣї дѣпъ модъ ші асеменеа челѣї маї авѣт, респектїве аре венїтъл чел маї сѣпцїре. — Ачеста копвіндере е зна дїнтре вреднїчїїме де фрѣпте а повїлімеї де рангъл де міжлок.

Новїлѣ пе авѣт, пе каре vulgo пе плаче ал пѣмї кортес, тоатъ дѣмїнека се веа къ о жѣмътате де пѣтрарїѣ де ракіѣ маї пѣдїн, ші ва фї дн старе а шї плъті даждеа — трѣпѣї маї вѣртос — сѣфлетѣї ва фї маї повїл.

Спѣн, къ дакъ ва плъті повїлімеа да-ре, попорѣл пѣ ва фї зїнѣрат, къчі vom сѣї darea ла маї мълт. — Вїне, се фїе darea маї mare, днсъ фѣрѣ дндоїалъ шї ка-метеле дѣреї плътіте вор рѣдїка ла маї мълт пѣтереа плътіреї, кънд повара дѣреї пѣ дела пѣмѣрѣл арїметїк, чї пѣмаї дела пѣтереа плътіреї атѣрпъ; паціа фрѣпчеаскъ міліарделе дѣреї сале ле плътеїце флѣ-рѣнд, дѣждѣїторїѣл зїгѣреск къ кътева пѣ-рекї де міліоане е трѣпїтїт де пѣмѣлт, шї пої, повїлії, съ пѣ рѣдїкѣм пе чел де пѣмѣлт трѣпїтїт? Съ пѣ пѣзѣїм пої дн-шїне ла чеа маї днпалтъ кълме а тѣрїреї?

Сърман повїл! тѣ крезї, саѣ маї къ адевѣрат цї с'а фїорїнїт*) дн кап, към-

къ пеплѣтіреа е лїбертате, — шї тотѣшї тѣтѣрора плътеїцї, пѣмаї дѣлчеї тале маї-че — патрїеї пѣ; — ацїтаторїї днї бѣга-рѣ дн сѣрманѣл тѣѣ кап: ка дн адевѣрї маркале пентрѣ патрїе се фїї гата а да сѣпцїеле; іар, дакъ вр'о кътева грошїце аї пѣне ла пїчїореле патрїеї, цї с'ар ре-стѣрна констїтѣдїа? Трезеїцете вїе-тѣле? дѣ днпої днвѣцѣтѣра ачеста, шї фѣте словод дѣждѣїторїѣ, кредїнчос фїѣ ал патрїеї.

Антревареа даждеї пе мълцї патрїоцї гѣтїдї де діетъ іаѣ рѣмѣстѣїт акасъ, сѣ odїхнеаскъ, саѣ маї къ адевѣрат сѣлѣкре-зе аколо паче; днсъ зїзїа е пагѣбѣ, вечї-нїкъ пагѣбѣ а пѣ се дѣче, чїне е ачела? Е зїлѣ, пе кърѣї асеменеа веакѣрїле пѣ-маї одатъ продѣк; пѣ зѣмѣла аї гѣчі пѣ-меле*), рогѣте чїтїторїѣле!

Спѣн, къмкъ пѣмаї 16 комїтатѣрї аѣ дат їнстѣрѣкцїї, ка шї повїлімеа амѣсѣрат се плътеаскъ dare; — дѣрере, ваї! че пѣ-мѣр пѣдїн е ачеста сокотїнд ла тоталїта-те!**) Днсъ пепгъл де метал пѣ каде дн деснѣдежде; дела вїл фїѣ ал адевѣрѣлї вечїнїк тотдеаѣна сѣ пе днвѣцѣм а пѣ-деждѣї вїне, шї есте трїмѣїцѣ рѣсѣлѣтоа-ре шї дн контра зїдѣрїлор челор гроасе а Іерїхонѣлї, шї тоате тревѣїе сѣ се коа-къ — Іатъ аїчї с'а рѣпїтѣ фїрѣл чел сѣпцїре а къцетелор теле.

Че вор се зїкъ ла ачестеа шї арїсто-крадїї вечїнелор прїндїпате? Орї че — — dar dea черїл, ка се пѣ ресѣне дн де-шерт.

J. J. Mány.

*) Вїне-дела Фїорїн = Forint, че е копїзмеле зїзїї ацїгатор зїгѣреск, каре пе'нчетат лѣкрѣ спре ачееа, ка повїлімеа сѣ пѣ прїмеаскъ плътіреа де dare.

*) Францїск Деак фостѣл депѣтат ал комїтатѣ-лѣї де Зала.

**) Дн Бѣгарїа сѣпїт 46 комїтатѣрї!

ВІНАРСЪЛ СТРІКЪ СЪНЪТЪЦЕІ ⁴⁾

Мълт не пльнцем де рьмаса старе а патрией поастре алытратъ къ алте дърї а лъмеї кълтivate. Ної зичем: „Patria ne este рьмасъ дп тоате.“ Еж зик: „Нъ есте адевррат.“ Есте о вїртъте саѣ маї вїне пькат европеан, дптръ каре patria поастръ се поате мьсвра къ орї каре алтъ царъ шї мь рьмъшеск, къ дп прївїнда ачеаста де нъ ва фї чеа дїнтъїе, фьръ дп доїамъ дпсѣ пічі чеа дїп зрмъ нъ ва фї жвдекатъ. Вїртътеа ачеаста — саѣ адекъ съ лъсѣм гьма ла о парте прїетїнїї мей — пькатъ ачеста есте вевъра вїнарсѣлѣ ⁵⁾). Дакъ есте врео о царъ дп лъме, Ардеалъа есте ачела, внде ораше дптрєдї трїеск нъмаї дїп ферверєа вїнарсѣлѣ шї дела преот пьлъ ла клопотарїв, дела жвде пьлъ ла вїгїторїѣ де поапте, се вьпрїнд къ повїла мьїестрїє о ферверїї де вїнарс тодї кьдї аѣ мьлї шї пічоаре съпътоасе. Че пьтем ацента дп фаворѣл ачестей прїчинїї дела асемєнеа ораше, попї, клопотарї, жьзї, вїгїторї? Дп адевр нъ мьлт. — Шї де есте царъ, patria-ne есте ачєєа, внде вїнарсѣл се вєа ка апа, внде оаменїї вєдї спорєск дп мьлцїме невъшъравїлъ, ка вьрєдїї дп тїмпѣл плоїос, — внде ла тьргьрїє де септъмънъ дїп прїчїна мьлтор вьтоаїє къ вїнарс нъ вєзї тьргъл шї пєнтрѣ жвгъл челор вєдї п'авзї не чеї трєзї; внде дп зїє де тьргъ мьлвнд не злїдї саѣ не дрѣмърї де царъ,

длєкпцїрї не апроапеле тьѣ, ка съ нъ те скьрвїаскь сѣларєа лъї чеа пьтвроаръ, саѣ съ нъ се акеде де тїне, саѣ дпплетєчїндъсе съ нъ те трьптеаскь, — внде дп сѣршїт поцї vedaе не глоата сьтеапъ дп тоатъ септъмъна, кьм дпшї дъче злчїоарєлє дп мьлъ, саѣ спъзвратє де гьт, пєнтрѣ карє дпшї лъсѣ ванїї шї мїнтеа дп ораш шї кьм траде кьнд шї кьнд кьте о дпгїдїтъръ лъгъ, ка сосїнд акасъ сьшї батъ вїата невастъ шї невїновадїї прьнчї, саѣ съ апрїєсѣ не вєчїнъл сьѣ. Съ вь арьт пїлде дїп вїада попорълѣї вєвторїв де вїнарс? Рогъ-вь дескїдедї окїї шї вєдї vedaе чеєа че трєвзе сь вєдєдї, нъмаї сь врєдї а vedaе дрєпт шї къ кьцєт кьрат.

Вїнарсѣл стрїкъ сьпътъцєї. Вїнарсѣл ка орї карє алтъ вєвтрѣ терѣ дп стомахъл пострѣшї ка мїжлок фоарте дптрѣмъторїв констрїгънд первїї стомахълѣ, дптецєцє сьцєлє спрє о мїшкарє маї їзте. Мїшкарєа їзте десѣшєрѣ вьлвдъръ, карє дїп стомах се лъцєцє пєсє тот органїсѣл. Вєвтра де тоате зїлєлє продъкьнд тот асемєнеа скїмьрї, стомахъл дпшї пєрдє къ дпчєтѣл вїочънєа са, ел се точєцє шї нъ е дп старє а сьвършїї мїсѣвїрєа дьпъ трєвзїндъ. Мьлцї оаменїї крєд: Стомахъл є слав шї апої вєа вп пьхърєл дьбъ маї мьлт, ка сь шїл дптрєаскь. Нєвзїл! ел нъ щїє къ варсѣ злєїв не фок шї рьл дп фачєшї маї рьѣ. Асѣлєїв се стрїкъ стомахъл дпчєтїшор шї ачєлє вєсє органїчє мьлт дп сємпътоарє, чє сьнт дп вєчїпътатєа лъї се лъцєсѣ шї къ елє сє стрїкъ тоатъ сїстєма трьпълѣї.

⁴⁾ Скоє дїп о карте тїтълатъ Mentor.*

⁵⁾ Ньѣ не маї плачє а зїчє вїнарс дєкьт ракїѣ, кьчї „vīnъl arc“ „vinum arsum“ саѣ ustum есте кьрат ромънєцє, їар ракїѣл есте лъат дела алтъ лїмьѣ. — Red.

Ла локъл ачєстє трєвзе сь атїпцєт дьбъ рьтъчїрї. Ънїї зїк: вп пьхар дьбъ

дптьреце стомахъ ші маї вѣр-
тос дѣпъ прѣпъ ажътъ містѣіреа.
Ачеастъ пѣрере не птемеіагъ аѣ дедат пѣ-
пъ акѣт не тѣлці оамені ла вестѣра де
вінарс ші маї дп вртъ дї фѣкѣ ведіві.
Прічина, кѣткъ ші пѣпъ астѣзі агѣдіа се
дпн де пѣререа ачеаста есте, кѣ дѣпъ ес-
періпда де тоате зілеле вестѣра вінарс-
лві дптьрѣтъ фоарте тѣлѣ первіі стома-
хлві. Дпсѣ дѣпъ ачеа дптьртаре про-
дѣсѣ кѣ тѣіестріе вртмазъ тотдеазна лѣп-
дезпме ші слѣвіре. Ноі дп контра аче-
леі пѣрері резонѣт сімплѣ аша: Саѣ е
стомахъ слѣпѣтос саѣ пѣ; дакъ е слѣпѣтос,
ел дпшї фаче даторіа ші фѣрѣ тіжлоаче
дптьртѣтоаре ші фѣрѣ вінарс; дакъ пѣ
е слѣпѣтос, атѣпчі тревѣе съ авергѣт ла
medicinѣ, іар пѣ свпг стѣатѣтѣл воалеі
сѣ маї тѣрпм воала прпн о вестѣрѣ стрі-
кѣчоасѣ.

А дѣа пѣрере грешітъ есте, кѣ ві-
нарсѣл ажътъ містѣіреа тѣпкѣрї-
лор греле. Се креде маї вѣртос, кѣ ла
зпсорї саѣ ла тѣпкѣрїле фоарте зпсѣроа-
се ар фаче вінарсѣл слѣжѣѣ фолосітоаре.
Че рѣтѣчїре! вінарсѣл авїа іа гѣстѣл тѣп-
кѣрїлор зпсѣроасе прпн аѣерїа ші пішкѣ-
рїмеа са, іар де містѣіт пічі де кѣт пѣ ле
містѣе дп стомах, чї токма дп контра ел
дппедекѣ містѣіреа. Аѣ пѣзїрѣдї, кѣ
дакъ чїнева вреа а пѣзі зпеле віетѣдї де
пѣтрезїре, ле дпкїде дп спїрт (вінарс та-
ре), зпде рѣтѣп маї тѣлці ашї пѣскїтѣ-
те. Шп доктор пѣсе дп вінарс зп фѣпг де
слѣпїпѣ, кареа пѣ пѣмаї пѣ се тѣіе, чї
дпкѣ се маї дптьрї. Тот аша фаче ві-
арсѣл ші кѣ тѣпкѣрїле дпн стомах; іар де
алтѣ парте ел дппедекѣ лѣкрареа чеа па-
тѣралѣ а стомахлві, редїпѣндѣл прпн дп-

тѣртѣрї не фїредї дѣла дпмпліпїреа дато-
рїпдеї сале.

Чеа маї стрїкѣчоасѣ іпѣлвїпдѣ аре
вінарсѣл асѣпра сѣпцеллї. Чїне пѣ дїе
дпн пої, че ролѣ дпсеппнатѣ аре сѣпцеле
дп organїстѣл оменеск. Орї че спїптеа-
лѣ фачет дп контра ачелеі пѣрді копстї-
тѣтїве, еа дпдатѣ шї рѣсѣзпѣ. Спїртѣл се
пѣпѣрѣ дптре ачеле матерїї, не каре трѣ-
пѣл пѣ ле поате лѣкра не калеа са, де
зпде есе, кѣ пічі поате лѣа дптьрїре дпн
дѣпселе. Саѣ фѣкѣт провѣ кѣ зп кѣпѣ;
адекѣ іаѣ тѣрват спїрт дп гѣтлѣж, іар дѣ-
пѣ 12 чеасѣрї оторѣндѣл, лѣа пѣс дп
кѣлдаре ші не калеа кѣпоскѣтѣ а фачерїї
де спїрт, аѣ спос дпн трѣлсѣл ачел спїрт
че іл дѣдѣсѣрѣ. Аша шї татїпеле трѣ-
пѣлї оменеск не вірвїнд спїртѣл, ачела
трече дп сѣпѣе, дп тѣрѣзѣрѣ кѣ зп кпн
контра-патѣрал, дп дптьрѣтъ ші кѣ ел
се прїмѣлѣ прпн тот трѣпѣл оменеск; прпн
тоате васеле сѣпцеллї, прпн крерї, первї,
пѣпѣл кѣнд саѣ прпн асѣдаре, саѣ кѣ алт
кпн своарѣ дпн трѣп, фѣрѣ ка сѣї фїе фо-
лосїт, чї прпн тѣрѣзѣрареа продѣсѣ дї стрї-
кѣ преа тѣлѣ. Сѣпцеле пѣмаї атѣпчі се
лїпїшеце, дакъ сканѣ де ачест дѣшпман де
фїре кѣ тотѣл стрїпѣл; трѣпѣл дпсѣ прпн
дпкордареа чеа неовїчпїтѣ се обосї, се
лѣпѣезї; десѣетатѣл каскѣ, е соппѣрос, іар
дакъ дптрїачеа маї ера кѣпрїпс ші кѣ лѣ-
крѣ, пѣтерїле дї сѣпѣт дпдоїт скѣзѣте. Іатѣ
че дпшелеѣчѣне есте а креде, кѣ вінарсѣл
дптьреце ші дѣ віагѣ нѣѣ трѣпѣлї, кѣчї
ачеа (пѣрѣтѣ) пѣтере пімік есте алта, де-
кѣт лѣкрареа чеа преа дпкордатѣ, дпсѣ
кѣрѣнд іарѣп обосїтѣ а сѣпцеллї дптедїт
ла о тішкаре маї іѣте прпн вінарс.“

Пѣлѣ ачі картеа. Сѣ пѣ зїтѣт а маї

помени, къ дін металъри ашме ши арама, плътвъл ши арцінт віл сѣнт дн сіне отравъ кѣмпліт оторътоаре. Нічі де зна нѣ пе щім пѣзі маї рѣѣ, ка де отрава арѣмеї*). Вінарсѣл дикъ се фербе дн кълѣри де арама ши сѣце отрава дн сіне. Че ѣ дрепт, спіртѣл кѣрат нѣ прінде арама; еї дар вінарсѣл нѣ е спірт кѣрат. Съ нѣ тѣчем нічі де ачеле вѣгаше аместекѣри, че фак зпії вінарсѣлѣ кѣ фелѣри де отрѣві, спре аї да пѣтере ши прец маї маре. Нѣ зичедї: „Авем пілѣъ, къ тѣлді вѣдїві аѣ трѣйт 60—70 апї,“ кѣчі въ рѣспѣндем: „Дакъ нѣ веа атѣта, еї трѣія ши маї тѣлт, 90—100 апї. — Маре віне ар фї, дакъ дін вѣкателе прѣдате кѣ фербереа вінарсѣлѣ ам щї траце алте кѣщїгѣри маї тѣнтѣтоаре.

КѢВЪНТ ФѢНЕРАЛ,

че с'аѣ рогтїт ла тоартеа сѣрдѣресеї Рѣксанда Кодрескѣл сѣврѣшїтѣ дін віадѣ ла 24. Септ. 1842 дін прїчина нащереї а дозѣ фїйче де ѣемене.

Дін пѣтѣнт ещї ши дн пѣтѣнт те веї днтоарче (зїче Сѣнта Скрїптѣрѣ).

Дакъ отѣл с'аѣ трезїт пре пѣтѣнт, шїаѣ днчепѣт а сімді, а піпѣи, аша зїкънд, кѣ віазѣ, дї есте дестѣл ка сѣ дндрѣзпеаскѣ дін вѣрѣдїа лѣї, а кѣѣета кѣ авѣдїїле ши тѣрїреа сѣнт піѣе плѣчерї несѣврѣшїте, сѣнт о ферїчїре ла акѣрїеа сѣврѣшїт, пѣдїп дї пасѣ ка сѣ се маї гѣндеаскѣ

вредатѣ. Патїмеле аѣ о днрївѣрїре аша де маре асѣпра сѣфлетѣлї, днкът, дѣпѣче одатѣ кѣ тімпѣл с'аѣ днкъїват дн ініма отѣлї, аѣ прїнс рѣдѣчїнѣ че рѣдеѣе пѣ днчестат, ши ачеле рѣдѣрї нефїнд алтѣ дѣкѣт іарѣш патїмі, кѣ греѣ дї ва фї, ка сѣ се стѣлгѣ вредатѣ де сѣв стѣпѣнїроа лор чеа пѣпорочїтѣ, ши асѣел тоатѣ лѣкрареа са ажѣнѣе а фї о лѣкраре а зпїеа дін патїмі: пѣдїп дї пасѣ де тоарте, пѣдїп дї пасѣ де вечнїчїе, кѣнд іатѣ вісерїка зїче: „Пѣтѣнт ещї ши дн пѣтѣнт те веї днтоарче,“ ши кѣнд патѣра к' вп глас ши маї адеврѣт стрїгѣ, віада ши вечнїчїа нѣ есте аїче, дн траїл де пѣпѣтѣнт! Съ не гѣндїм, дар, фрадїлор, ла тоарте, днпїнтеа кѣрїеа тоатѣ лѣтеа ачѣаста днсѣшї, есте вп нїмік, че се пѣреде ка вісѣл де поапте; се не гѣндїм ла вечнїчїе, днпїнтеа кѣрїеа віада ачѣаста пѣтѣнтѣаскѣ есте о пікѣтѣрѣ де апѣ, че се словоаде дн маргѣл сіп ал очеапѣрїлор!

Шї че се въ маї дндемн еѣ, вп тіпѣр, дн каре ідеаа ѣенералѣ аѣ хотѣрѣт ка сѣ се лѣпте днкъ патїмеле: прївідї днпїнтї-въ тѣреада ши трїста ікоалѣ а морѣеї; прївідї днпїнтеа Дѣмілор воастре тоатѣ адѣлка вечнїчїе; аїче есте ши тоартеа, аїче есте ши вечнїчїа, каре астѣзї впїндѣсѣ дн прїетїна Дѣмілор воастре Рѣксанда, кѣ тоатѣ мїстерїоаса са тѣчере пѣ днвадѣ атѣтеа максїме ши пѣ дналѣъ ла атѣтеа сѣвлїмітѣдї.

Ачѣастѣ тіпѣрѣ дамт, дѣпѣче дн копїлѣрїеа са чеа фрадїдѣ капѣтѣ о едѣкадїе сімплѣ, нѣ лѣксѣрїоасѣ прекѣт се о-вїчпѣсѣк астѣзї трѣфашїї пѣрїндї а о фаче пѣнтрѣ пѣпорочїдїї лор фїї; статорнїкѣ дн рѣліѣїа пѣрїндїлор ши крѣдїнѣоасѣ векїлор

*) Арцінтѣїл днкъ стрїкѣ оаселе тѣлтора, карїл веї спре а се кѣрѣдї де венерїї, де френѣїї.

дусъ трайнічлор лор пъравърі, дші плеа-
къ фрънтеа чеа кпзпнатъ де невіновъдіе,
свѣт змвра врадълѣ ачелѣа, акърѣа къл-
дъръ фѣ довада претендіеі сале: еа се фа-
че соціе, дар соціе кредінчоасъ соцълѣ
еі; алкътзеск дшпревпъ о мікъ фаміліе
дп міжлокъл ачестеі політіі, дар о фамі-
ліе чпстїтѣ, вінекъвпнтатъ, вреднікъ де
постъл еі, вреднікъ де пілда маі тълтор
ані ші а маі тълтор фаміліі; драгостеа
ші зпїреа претзгїндене аѣ дшфлорїт дп-
тре патрѣ пъреді але касеі лор, пачеа ші
армонїа аѣ фост свѣлетъл лор. — Ачесте
ле аѣ дпъскѣт авері тълдъмітоаре че пз
ле авеа пічі зпъл ла дпчепѣт, ші ферїчі-
реа ачеа непріхпнїтѣ леаѣ фѣкѣт пѣтпн-
тъл ші лзтеа зп черїѣ, зпде пѣтаі пемѣ-
рїреа ліпсеа: еа ера свпзсѣ, респектабілѣ,
дръгълашѣ, ші соцъл еі о ізбеа ші о сор-
веа дп свѣлареа са. — Еа ажвпде тѣтѣ,
грїжеле де тѣтѣ о фак а кпзоаще ші а
сфїндї ші лецеле кърора о тѣтѣ есте св-
пѣсѣ: фїї сѣнт пентрѣ днса чеа маі пре-
ціоасѣ, чеа маі скѣтпѣ а са прївіре, фїї
дї къртѣ чеа маі де пе зртѣ бѣтае а іні-
меі, фїї о смълг дпн браделе атътор прїе-
тене ші рѣде, фїї дї апѣн лзміна чеа дѣл-
че, фїї о фак сѣ пърѣсѣкѣ ачеасѣ фрѣ-
тоасѣ лзте: ачеле лѣквїндї гѣтзоасе ші
дръгълаше, дп каре аѣ прївіт ферїчіреа
дп окїї еі ка о лѣкоаре дзтпнезеїаскѣ, а-
челе одоаре непредзїте, родъл непїлдзїтѣ-
лѣї сѣѣ атор, ші пе зп сод ізвїт, дпкі-
нат, дп каре зпїсѣ пентрѣ тотдезпа кре-
дїнда са чеа маі сѣпнтѣ, драгостеа са чеа
маі фрацїдѣ.

Дѣпъ о аша віадѣ че фѣ зп кѣрс де
12 анї, ведецї Домнілор дп флоареа вър-

стеі дпкъ, містерїоаса патрѣ пе Рѣксанда
Кодрескъл, сѣ вадѣ ачееа че еа дпвадѣ,
се прїтеаскѣ ачееа че еа кіар ла дпче-
пѣтъл віедеі хотѣреде, сѣ се вѣкѣре маі
тѣлт декѣт с'аѣ вѣкѣрат!

Трече дар дѣпъ хокърѣреа еі, дпсѣ
аертл рѣсѣпъ де дзрероаселе еі свспнѣрі,
лакрїмеле еі адапѣ позрїї, дп време че
пърѣсѣще неше прѣпчі, фърѣ пічі о тілѣ,
ші зп сод фърѣ де тпнгѣре; еа трече
стрїгнѣд дпдзвїт, ізвїте содѣ, тіперї ко-
пілашї, дзїоасѣ тѣтѣ, скѣтпѣле фрате,
рѣде, прїетїні, вреѣ сѣ маі пѣлг пентрѣ
вої, дпсѣ пз пот, аста е хотърѣреа челѣї
че маі фѣкѣт. Adio!!!... II. I.

Дпціїндаре літералѣ.

Крещереа релїціоасѣ моралѣ, адекѣ дп-
вѣдареа адевърѣрїлор кредїндеї крещїнецїї
ші дндрецтареа пъравърїлор дѣпъ ачеле
адевърѣрї, ка о пропѣт маі пѣтернікъ, саѣ
чел маі сігѣр pazim ал ферїчіреї оменешї,
фїїнд кпзоскѣтѣ, свѣскрїсъл дїд пѣззїндѣ
де а десфаче ші Ромънілор кѣт декѣт маі
лзмінос орїзон дп кзпрїсъл ачестеі с.
кърѣрї, дпціїндазѣ: кѣткѣ Катехетїка
пратїкѣ, саѣ арѣтареа, кѣт сѣ се про-
цѣпѣ дпвѣдѣтѣрїле кредїндеї крещїнецїї
ла врѣста чеа тіпѣрѣ, ка маі зпшор сѣ ле
поатѣ кзпрїнде, се тіпѣреде кѣ літере дї-
рїлічешї, дп к. тіпографїе дп Бзда. Кз-
прїсъл еі ва фї ка ла 12 коале дп октав,
їарт прецъл 40 кр. арц. Не ла міжлокъл
лѣнеї віїтоаре ва ешї де сѣв теаск. DD.
Георгіе Барїд, професор ші редактор дп
Брашов, Грїгорїе Молдвал, професор дп
Блаж пентрѣ Трансїлванїа; їарт дп Бнгарїа
офіцївал дїежезї дп Орадїа маре, пент-
рѣ прїміреа прензмерациеі ші дппърѣдї-
реа есемпларелор сѣнт рѣгадї. Дп Бзда,
дп 6. Октомврїе 1843.

Teodor Aaron,
а кърїлор ромънецїї цензор ші ревїзор к-